

PRAVNISLUŽBY

Konec zlatých časů?

Krize mění právní služby. Firmy hledají právníky, kteří pomohou při vymáhání dluhů.

Říká se, že právníci jsou vždy a všude takzvaně za vodou, v časech prosperity i recese. Potřebujete je, když domlouváte velkou akvizici, i tehdy, když na vás věřitelé podají insolvenční návrh. Bylo by ale naivní se domnívat, že krize, která již několik měsíců pustoší ekonomiky jednotlivých států, nedopadá i na ně. Jak si tedy vedou české kanceláře? Hrozí jim bankroty a nezaměstnanost?

Někteří možná skončí

Zjistit, kolik lidí bylo z kanceláří propuštěno, není snadné. Advokátní komora, v níž je k 1. březnu 2009 registrováno 8527 advokátů a 2712 koncipientů, zaznamenává jen nově příchozí členy. I těch však proti loňsku ubylo, za první letošní tři měsíce bylo zaregistrováno jen třináct nových advokátů, zatímco ve stejném období minulého roku šlo o třicet čtyři lidí. Kanceláře, které se pohybují na špičce našeho trhu, hromadně nepropouštěly.

Hrozí některým kancelářím bankrot? »K uzavření některých kanceláří zcela jistě dojde,« myslí si Radek Pokorný, jeden z partnerů kanceláře Pokorný, Wagner & spol. »Měli bychom si zvyknout na to, že tak velká poptávka po právních službách, na kterou jsme si zvykli v posledních letech, už se nevrátí,« dodává.

Jedním z důvodů může být i to, že některé kanceláře stejně jako mnohé firmy z jiných

odvětví nemají dostatek vlastního kapitálu. Zatím ale není důvod panikařit. »Nemám signály, že by někdo končil,« říká advokát Pavel Pravda z bnt - pravda & partners.

Spekuluje se i o uzavření poboček některých britských či amerických právních firem, které v Praze působí. Jedna z největších britských advokátních kanceláří Freshfield Bruckhaus Deringer nedávno oznámila, že opouští Slovensko. Pražskou pobočku člen »elitního klubu« právnických firem, zvaného magie circle, opustil před několika lety.

Na podzim loňského roku odešla z Prahy, Bratislavy, Budapešti a Bukurešti advokátní firma Linklaters. Naopak nejpevnější pozici z velkých právních firem má podle mínění odborníků v celém středoevropském regionu White & Case.

8 5 2 7

advokátů

bylo k 1. březnu registrováno v České advokátní komoře.

Boj o klienty

Situace přinesla změny i do strategie získávání nových zakázek. Snižování sazeb sice všichni oficiálně popírají, podle neoficiálních informací však některé kanceláře v některých oblastech svého působení touto cestou vykročily.

»Slevou nic nezískáte a podstělování marží je cestou do pekla,« míní Radek Pokorný. Stejný pohled na věc má i Radka Konečná z kanceláře Konečná & Šafář. »Snižování sazeb v delším horizontu vede ke snížení kvality,« tvrdí.

Odlíšná situace je třeba na Ukrajině, kde některé české kanceláře v časech prosperi-

ty otevřely své pobočky. »Vycházíme vstříc klientům především při tendrech na nové zakázky. Nízké sazby, kolem 150 eur za hodinu, jsou naší konkurenční výhodou proti nadnárodním kolosům. Ty si totiž účtují sazbu od 300 do 500 eur,« říká Ondřej Peterka z Peterka & Partners.

I když zemi sužuje hospodářská krize nebývalých rozměrů, kyjevská pobočka prý problémy necítí. Nemění se ani plány na zakládání další poboček v regionu. »Zůstat jen na úrovni České republiky je cestou do bezvýznamnosti,« tvrdí Peterka.

»Regionální koncept nemůže podle mého soudu příliš fungovat,« je přesvědčen naopak

České právní firmy v zahraničí

Peterka & Partners

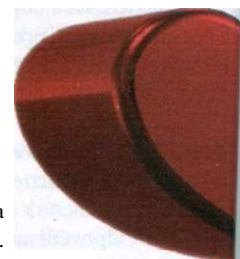
- » Počet právníků v Česku (bez koncipientů): 38
- » Pobočky v zahraničí a počty zaměstnaných právníků: Slovensko (14), Ukrajina (13), Bulharsko (5)
- » Změny počtu zaměstnanců v posledním půlroce: počty právníků se nezměnily

Konečná & Šafář

- » Počet právníků v Česku (včetně koncipientů): 45
- » Pobočky v zahraničí a počty zaměstnaných právníků: Slovensko (11), Bulharsko (4), Rumunsko (6)
- » Změny počtu zaměstnanců v posledním půlroce: počty právníků se nezměnily, nárůst v ostatních zemích

bnt - pravda & partner

- » Počet právníků v Česku (včetně koncipientů): 15
- » Země, které patří do sítě bnt, a počty jejich právníků: Slovensko (11), Německo (6), Polsko (8), Maďarsko (13), Estonsko (2), Litva (10), Lotyšsko (7), Bělorusko (5), Ukrajina (5)
- » Změny počtu zaměstnanců v posledním půlroce: v Česku odešel jeden právník

poskytováním úvěrů a zvýšenou nedůvěrou v kapitálové trhy. Mnohem méně práce čeká také na právníky, kteří se specializují na reality a velké transakce spojené s fúzemi a akvizicemi.

»Zaznamenali jsme, že některé kanceláře téměř rozpustily své týmy real-estate,« potvrzuje změny na trhu Jan Petřík z advokátní kanceláře Brzobohatý Brož & Honsa.

Naopak roste zájem o odborníky, kteří se zaměřují na poradenství v oblasti insolvence, krizového poradenství a finanční restrukturalizace.

Možná se v blízké budoucnosti objeví také žaloby nespokojených investorů dožadujících se náhrady škody, což vede k většímu zapojení odborníků na soudní řízení a arbitráže neboli litigace. »Pořád děláme fúze a akvizice především v sektoru středních transakcí, pořád děláme pro firmy, které sjednávají financování u bank, ale všechno je mnohem náročnější na finanční zabezpečení,« říká Ondřej Peterka.

Velká poptávka po právních službách, na kterou jsme si zvykli v posledních letech, se už nevrátí.

O jaké právní služby je nyní zájem v regionech? »Začínáme řešit záležitosti spojené s hromadným propouštěním a vymáháním pohledávek,« říká Lukáš Jansa z ostravské advokátní kanceláře Jansa, Mokřý, Otevřel & partneři, která se zaměřuje na internetové obchodní právo.

Změněné situaci se nejlépe přizpůsobují kanceláře s většími klienty, které nejsou zaměřené pouze na jednu oblast. Trh se konečně trochu rozvíjel. »V současné době je snazší sehnat kvalitní lidi,« říká Radka Konečná z advokátní kanceláře Konečná & Šafář.

Trochu jinou zkušenost nabízí Ondřej Peterka. K dispozici prý jsou především »dělníci akvizicí« neboli mladí právníci bez velkých zkušeností. »My ale potřebujeme a hledáme nové lidi se specifickým profilem - zaměřené na litigaci,« vysvětluje Ondřej Peterka.

Marie Lucová

ADVOKÁTI V KRIZI

Bankroty nejen za oceánem

Jako první pocitily důsledky krize právní kanceláře v USA, kde již dávno neplatí, že bankrot se advokátních kancelářích netýká. Loni na podzim ukončila činnost kalifornská advokátní kancelář Heller, Ehrman, White & McAnliffe, jedna z největších amerických kancelář s historií delší než 118 let.

Krize se dotkla kancelář, které poskytovaly své služby primárně finančním institucím působícím na Wall Street, když s krachem gigantů, jako Lehman Brothers a Bear Stearns, přišly o své klienty.

»Pád Lehman Brothers ale přinesl, byl v krátkodobém horizontu, celé řadě právních kancelář zajímavou odměnu za právní služby poskytované v souvislosti s konkurzem této investiční banky, o kterém se již nyní hovoří jako o největším konkurzu v historii,« říká Marek Vojáček z advokátní kanceláře Havel & Holásek.

Podobně jsou zasažena i finanční centra v Evropě. V Londýně, tradičním centru elitních právnických firem, se bez práce ocitli především právníci, kteří se specializují na nemovitosti a mezinárodní fúze a akvizice, po jejichž službách vzhledem k současným ztíženým podmínkám financování klesá poptávka.

Podle průzkumu magazínu The Lawyer se 200 britských právnických firem chystá propustit 2800 právníků. »Několik britských právníků se dokonce v naší kanceláři ucházelo o práci,« popisuje advokát Radek Pokorný, jeden z partnerů kanceláře Pokorný, Wagner & spol., hloubku krize.

A obdobně jako v USA se daří britským advokátním kancelářím, které poskytují své služby zkrachovalým investorům, bankám nebo vládě při vytváření strategie ozdravení bankovního systému, **(luc)**

Radek Pokorný.

»Budjste kancelář lokální, nebo globální. Nic mezi tím.« Oba právníci se však shodují na tom, že recept na udržení prosperující kanceláře či firmy je stejný: držet pod kontrolou náklady a nemít dluhy.

Litigace místo fúzí

A jak se změnila situace na trhu právních služeb v Česku celkově? Zřejmě nejvýraznější úbytek poptávky zaznamenalo odvětví finančního práva, jehož pokles přímo souvisí s ochlazením investičního bankovníctví,

Havel & Holásek

- » Počet právníků v Česku (bez koncipientů): 35
- » Pobočky v zahraničí a počty jejich zaměstnaných právníků: Slovensko (5)
- » Změny počtu zaměstnanců v posledním půlroce: vzrostl počet advokátů - v Česku ze 26 na 35, na Slovensku ze tří na pět

Brzobohatý Brož & Honsa

- » Počet právníků v Česku (bez koncipientů): 50
- » Pobočky v zahraničí a počty jejich zaměstnaných právníků: Slovensko (10), Rusko (10)
- » Změny počtu zaměstnanců v posledním půlroce: k zásadní změně počtu zaměstnanců nedošlo

PRK Partners

- » Počet advokátů v Česku (bez koncipientů): 38
- » Pobočky v zahraničí a počty jejich advokátů: Slovensko (5), Maďarsko (14)
- » Změny počtu zaměstnanců v posledním půlroce: počet advokátů vzrostl - přesný údaj není k dispozici